

Cesta za pověstí

- okruh 15 km, silnice, polní a lesní cesty, místy s náročným stoupáním, vyznačen v roce 2009
- značení: červená turistická až na Vladař, dále žlutá. Místy se spojuje se Stezkou sovy Rozárky.

Trasa je po celé délce fyzicky náročnější (lze zvolit i kratší varianty). Obtížnost je vyvážená nádhrou krajiny mezi Žluticemi, Vladařem a Nevděkem. Cesta začíná v centru města, vede podél tratě a tajemným náhonem, stoupá na magický vrch Vladař, kříží malebné louky a staré vesničky (Vladořice, Kolečov, Hradský Dvůr), vede hlubokým lesem a strmou roklí. Odpočinek u potoka nabízí Žlutické Lurdy, úžasné výhledy zažijete na vrcholu Nevděku. Po cestě si můžete pro pobavení i poučení přečíst tabule s místními pověstmi a informacemi o okolní přírodě. Jejich autorem je výtvarník Dalibor Nesnídal. Narazíte i na dřevěné sochy. Příznivci geocachingu si také přijdou na své.

kotelna - poslední budovu města u výjezdu na Chýši je centrální kotelna. Zásobuje teplem většinu města a je to jedna z největších kotelein na biomasu v republice. Spaluje se v ní sláma a štěpka.

železnice - typická „lokálka“ vystavěná za Rakouska-Uherska v roce 1896. Trasa z Rakovníka do Bečova vede nádhrou přírodou. Nádraží sice chátrá, stále hrozí zrušení provozu, ale byla by to škoda, protože jízda vláčkem je zážitek sám o sobě.

www.sovazlutice.eu

Žlutice

Historické městečko nad údolím řeky Střely. Byly založeny během slovanské kolonizace na obchodní stezce Praha - Cheb. První zmínka o městě je z roku 1186. Významnou roli hrálo v době husitství (bitva na Vladaři). Největšího rozmachu dosáhlo v době renesance. Většina památek se nachází na náměstí (radnice, muzeum, podzemí, zámecká brána, sloup Nejsvětější Trojice, kašny) a u kostela. Město má asi 2,5 tis. obyvatel. V regionu není téměř žádný průmysl. Nejvíce lidí je zaměstnáno v zemědělství, lesnictví, službách, veřejné správě a školství. Mnoho obyvatel za práci dojíždí.

Střela - pramení u Prachomet, je dlouhá 97 km a vlévá se u Liblína do Berounky. Dravá říčka meandruje napříč regionem, vede přes louky i hluboká údolí. Rychlý tok v horní části byl v minulosti využíván k provozu mlýnů a pil. Nyní je Střela oblíbeným místem pro rybolov a rekreaci.

sochy, křížky - v obcích i ve volné přírodě je na trase několik soch a křížků. Dříve stávaly na křižovatkách cest a na hranicích pozemků. Upozorňovaly na nějakou důležitou událost nebo se stavěly ke slávě Boží. Většina z nich je opravena díky iniciativě členů Spolku okrašlovacího Vladař (SOVa).

pověsti - na trase je několik malovaných tabulí z dílny místního výtvarníka Dalibora Nesnídala. Některé obsahují informace o okolní přírodě, jiné pověsti zdejšího kraje. Ty byly souhrnně vydány v knize Pověsti z kraje pod Vladařem.

V řece žije mnoho chráněných druhů rostlin a živočichů (ledňáček, bobří, vydry, užovky, zmije, ropuchy, pstruzi). Nejzajímavější je mihule potoční. Její larva se nazývá minoha, žije v bahně asi 5 let a dorůstá délky 20 cm. Připomíná malého hada s přísavkovitými ústy.

Vladař - magická dominanta krajiny. Tajemná stolová hora, pozůstatek sopečné činnosti Doupovských hor. Na vrcholu hory vzniklo asi před 3 000 lety hustě obydlené hradiště, které leželo na důležité obchodní stezce. Rozmach mohl souviset s těžbou zlata v okolí. Asi 200 let př. Kr. postihl akropoli ničivý požár a hradiště od té doby postupně zanikalo. Dodnes jsou zde patrné základy obranných valů, které dosahovaly celkové délky asi 20 km. Na vrcholové plošině, která postupně zarůstá křovím, jsou zbytky vodní nádrže. Na Vladaři proběhlo několik archeologických výzkumů. Záhadou zůstává, kde je ukryto pohřebiště.

pomník Jana Žižky - pomník husitského hejtmana Jana Žižky z Trocnova nechala zřídit v roce 1924 tělocvičná jednota Sokol Lubenec při příležitosti 500. výročí úmrtí vojevůdce. V roce 2008 byla bronzová pamětní deska odcizena a v roce 2011 nahrazena plastovou tabulí.

Strabovský mlýn, náhon - jeden z mlýnů, kterých bývalo na Střele mnoho. Náhon ke mlýnu odbočoval z řeky hned za Žluticemi a je důkazem technické dovednosti našich předků. Cesta vede původním vyschlým korytem. Je lemována starými stromy. Svoji zvláštní až strašidelnou atmosférou připomíná cestu džungli.

Partneři projektu jsou: **MĚSTO ŽLUTICE**
cesta z města

CESTA ZA POVĚSTÍ

husitská bitva - odehrála se v listopadu roku 1421 na Vladaři. Husité, pod velením slepého hejtmána Jana Žižky, se zde tři dny úspěšně bránili početně silnějšímu vojsku pánů z plzeňského landfrýdu a vojákům pod velením českého šlechtice Jindřicha z Plavna. Třetího dne, kvůli nedostatku proviantu, prorazili obklíčení a odtáhli do Žatce.

koně - náhorní plošina Vladaře bývala dříve zemědělsky využívána. Nyní postupně zarůstá křovím. Hustá síť cestiček byla vyšlapána koňmi, kteří většinou pochází z nedalekých stájí žokeje Josefa Váni, osminásobného vítěze Velké Pardubické.

studánka vily Irmulky - od nepaměti sem jezdili lidé

pro vodu i v dobách největšího sucha. Je udržována členy SOVY.

louky - raritou jsou i louky pod Vladařem. Dříve to byly pastviny, nyní je nutné je uměle udržovat a sekat. Jinak by rychle zarostly křovím. Rostou zde vzácné rostliny (lilie zlatohlávek, vemeník dvojlistý), dokonce i zástupce orchidejí – vstavač kukačka. Některá místa jsou vyhlášena jako ptačí rezervace.

rokle - různé hluboké rokle brázdí svahy v okolí Žlutic. Některé teorie tvrdí, že vznikly v dávných dobách, kdy se zde dolovalo zlato.

Lurdy - na místě přečerpávací stanice (kdysi zásobovala vodou hospodářství na Hradském

dvoře) vznikla vodnická chaloupka. Bydlí zde vodník Pulec. Zázračná voda z jeho studny zažene z nohou sebevětší únavu.

Nevděk - hrad Nevděk nechal postavit na vysokém kopci nad údolím Střely v 15. stol. husitský hejtmán Jakoubek z Vřesovic. Hrad byl součástí celkové obrany Žlutic, která kromě něj zahrnovala hrad Mazanec, městský hrad a městské hradby. Dnes jsou na vrcholu Nevděku patrné valy, zbytek padacího mostu, studna a stojí zde 8,5 metru vysoký dřevěný kříž.

Záhoříce - osada na severozápadním úpatí Vladaře. Z původních dvaceti stavení zbyla čtvrtina. Na místě původních domů vyrostla v minulém století chatová oblast. Z odpočívky pod vsí je krásný výhled na Doupovské hory.

Vladoříce - na místě středověké tvrze kdysi vyrostla obec se čtyřmi rozsáhlými hospodářskými dvory. Dodnes se zachovaly jen

dva. Kromě nich se ve vsi a okolí nachází několik dalších kulturních památek (sochy, křížky, holubník). Většina z nich byla opravena z iniciativy SOVY. Ve Vladořicích se natáčely některé scény pro film Cesta z města.

Kobylé - malebná vesnička se zachovalou původní architekturou. Součástí zdejší ekologické

farmy je zoologická zahrada domácích zvířat - Babiččin dvoreček.

